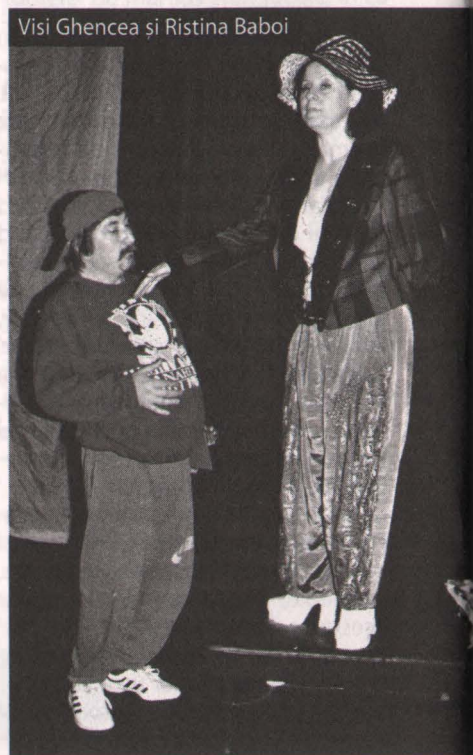

În așteptare

Acum câteva luni, la Slatina se inaugura un teatru profesionist purtând numele unui ilustru "fiu al plaiurilor" în chestiune: Eugen Ionescu. Îndrumătorul artistic și regizorul "cu acte" al noii instituții, Mihai Lungeanu, ne-a arătat, cu aceea ocazie, un spectacol cu **Ultimul Godot** de Matei Vișniec, montat, firește, chiar de el și jucat de doi actori bucureșteni trecători prin Slatina, Alexandru Jitea și Eugen Drăghin. Era un spectacol făgăduitor, în perspectivă, de lucruri (și mai) bune. Perspectiva s-a apropiat și, nu foarte demult, teatrul slătinean a oferit publicului său constant și unor invitați speciali un alt spectacol - mai exact, *celălalt* spectacol, pentru că, în prima sa stagiune, juna instituție nu a putut da mai mult de două producții (nici nu era necesar, de altfel). Titlul noii montări - **Glumind cu dragostea și cu moartea** de Daniel Ernestina - dovedea preferința realizatorilor pentru literatura autohtonă, dând însă inițiativă și un mic frison: un autor

necunoscut, plus un teatru "crud" încă, plus actori neacreditați (căci montarea a beneficiat, de astă dată, numai de forțe interpretative locale) nu este tocmai combinația care să garanteze performanța. Realitatea a confirmat temerile teoretice: textul (un fel de comedie pseudo-polițistă amăruie) e plin de sentimente frumoase, dar insuficiente în contextul unei construcții dramatice precare și al unor personaje artificiale. Neavând nici un fel de sprijin în cuvintele pe care le rosteau, actorii - cu excepția notabilă a lui Visi Ghencea, "om de bază" al trupei, înzestrat cu un prețios haz nativ - nu au depășit nici ei nivelul unui dilettantism cuminte. Destul de puțin. Dar, cum stagiunile nu au intrat în sac, cum la Slatina există (inclusiv la "părinții orașului") dragoste de teatru și ambiție culturală, vom aștepta și noi... nu un alt Godot, ci o continuare demnă de începutul cel promițător.

Alice Georgescu

Sf — flash

1907

Un moment tratat cu multe clișee în istorie este 1907. Ni se spunea la școală că exploatorii au fost pedepsiți de răsculați, iar ei s-au răzbunat omorînd 11 000 de țărani, număr fantastic, incredibil. În istoria predată sub comunism, cine se răscula avea obligatoriu dreptate. Educația materialist-istorică lasă urme.

Arghezi a reintrat în literatură, punându-se bine cu dictatura proletară, cu un volum despre 1907, plin de aceleași clișee. Anterior, însă, același Arghezi relatase (în "Cimitirul Buna Vestire") un fapt pilduitor și mai verosimil. Anume că un boier bun la suflet se trezește cu țărani la Curte în 1907. Îi întreabă ce caută și ei îi răspund sincer și oarecum întristați că au venit să-l omoare. Boierul se miră, le spune că le-a făcut doar bine, iar pălmașii recunosc. Dar dacă alte sate și-au ucis boierii, ce pot ei să facă? Asta-i situația! E musai! Și, încă triști de fapta la care-i obligă "moda", îl rup pe boier în bucăți.

Se vede treaba că, după ce pe unele moșii teatrale au fost pedepsiți arendașii răi, clăcașii scenelor cu stăpâni (mai) buni încep să gândească la fel de pozitiv ca țărani lui Arghezi: "Să-l jugănim și noi pe-al nostru, să nu zică lumea că suntem mai proști".

Pe de altă parte, însă, trebuie să cităm un episod din Rebreanu. Țăranii vin la boier cu un scop neclar încă. Bătrânul latifundiar pledează și el pentru împăcare, evocând binele pe care l-a făcut unuia sau altuia. Dar țărani răspund cu o singură silabă: "De!". Morala este că binele făcut de sus se vede altfel când îl privești de jos. Așa că mulți manageri care cred sincer că s-au purtat ca niște tați de familie cu supușii lor s-ar putea să audă, în acest 1907 al scenelor noastre, de la plugarii feudei lor, elocventul "De!". Restul îl știm din istoria mai recentă: elicopterul pe acoperiș, TAB-ul la Târgoviște, epilogul la Ghencea.

Horia Gârbea